

تحلیل بلاغی عنصر شخصیت در معراجنامه‌های وحشی بافقی و نظامی

دکتر بتول مهمرو

عضو هیأت علمی دانشگاه ملزندی

دکتر شهلا خلیل‌اللهی

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید

چکیده

دیری است که شاعران و ادیبان به تفسیر و تعبیر هنری داستان معراج رسول گرامی(ص) پرداخته‌اند. غیر از سنائی که آغازگر معراجنامه سرایی است در آثار عطار، نظامی، جامی و دیگر بزرگان، این سفر روحانی و جذاب مجال ظهور یافته است. شاعران در لابلای دیباچه منظومه‌های خود پس از توحید باری تعالی به نعت پیامبر(ص) پرداخته و ضمن برشمردن فضایل و معجزات آن حضرت قصه معراج نیز یاد کرده‌اند. حکیم نظامی جز در منظومه اقبالنامه - که باختصا به معراج آن حضرت اشاره نموده - در دیگر مثنوی‌های خود بتفصیل به این سفر آسمانی پرداخته است. وحشی بافقی نیز در مثنوی‌های ناظر و منظور و فرهاد شیرین با بیانی گیرا و دل‌انگیز از این داستان سخن گفته است.

هدف این جستار بررسی تحلیلی زیبایی‌شناسانه عنصر شخصیت در معراجنامه‌های خسرو و شیرین نظامی و فرهاد و شیرین وحشی بافقی است. مسأله اصلی تبیین مضامین و تصاویر و تعبیری است که این دو شاعر در خلق هنری شخصیت‌های اصلی و فرعی خود به کار گرفته‌اند. این مقاله به روش تحلیلی محتوا انجام گرفته است.

واژه‌های کلیدی: خسرو، فرهاد، شیرین، معراجنامه، شخصیت، تحلیل

بلاغی.